Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2020:185.000405
DOSAR NR.7008/2/2019

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
Sentinţa civilă nr. 405
ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 12.06.2020
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREŞEDINTE: CĂTĂLIN - DANIEL ION
GREFIER: GEORGIANA-DANIELA DINCĂ

Pe rol se află cauza de contencios administrativ şi fiscal, formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul BUZATU ILIE, având ca obiect „constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securităţii (OUG nr. 24/2008)".

Dezbaterile asupra cauzei au avut loc în şedinţa publică din data de 29.05.2020, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când Curtea a amânat pronunţarea pentru astăzi, 12.06.2020, când, în aceeaşi compunere, a hotărât următoarele:

C U R T E A,

Deliberând asupra acţiunii în contencios administrativ de faţă, constată următoarele:

1. Acţiunea în constatarea calităţii de colaborator al Securităţii

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a Contencios administrativ şi fiscal la data de 10.12.2019, sub nr. unic 7008/2/2019, reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul BUZATU ILIE, a solicitat să se constate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Buzatu Ilie, născut la data de 18.03.1954, în comuna Scăeşti, judeţul Dolj, fiul lui Nicolae şi Ioana, domiciliat în comuna .... judeţul Dolj.

În motivare, reclamantul a învederat că în fapt, pârâtul ocupă funcţia de membru al Consiliului Local Scăeşti, judeţul Dolj, iar conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificările şi completările ulterioare, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile ori în funcţiile prevăzute la art. 3lit. b) - h).

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/237/06.02.2019, pârâtul, învăţător la Şcoala Generală Scăeşti, a fost recrutat pentru încadrarea informativă a cadrelor didactice. A semnat un Angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ „TUDOREL".

Reclamantul a învederat că în cauză sunt întrunite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b) teza I din OUG nr. 24/2008, astfel cum rezultă din materialele reţinute în Nota de Constatare nr. DI/I/237/06.02.2019.

În Notele informative identificate în dosarul altei persoane, semnate olograf cu numele conspirativ „TUDOREL", se arată de către pârât următoarele:

- „Sursa vă informează că M. D. din comuna Scăeşti, judeţul Dolj, aflându-se în stare de ebrietate, se deplasa de la bufet la domiciliu. Acesta cânta şi ţipa, după

care a început să adreseze cuvinte jignitoare la adresa politicii şi statului nostru", I 209406, f. 10.

- „Sursa vă informează că-l cunosc pe M. D. din comuna Scăeşti, judeţul Dolj. Trecând prin sat în ziua de 27 august 1989, l-am văzut în stare de ebrietate era foarte agitat şi aducea cuvinte jignitoare la adresa politicii partidului şi statului nostru. Din discuţiile cu vecinii a reieşit că are o astfel de comportare numai când bea, în rest se zice că ar fi mulţumit de modul în care trăieşte, că ar fi gospodar şi s-ar interesa de problemele de familie", I 209406, f. 16;
- „Sursa vă informează că am discutat cu vecinii lui M. D. (P. G. şi M. I.) din comuna Scăeşti, judeţul Dolj, care în repetate rânduri se îmbată şi deranjează pe vecini prin gălăgie, injurii, etc. De asemenea, M. D. aflându-se în stare de ebrietate aduce injurii la adresa conducerii C.A.P.-ului şi a comunei. Vorbe urâte şi injurii adresează şi conducerii partidului şi statului nostru. Numai când nu este beat se poate discuta cu el. În rest şi cam des el se află în stare de ebrietate şi face ceea ce am informat mai sus", 1209406, f. 20;

Pe baza informaţiilor furnizate cu solicitudine de către pârât, ofiţerii din cadrul Securităţii au dispus următoarele:

-"Să ne semnaleze în continuare comportamentul şi modul de viaţă al obiectivului, nemulţumirile şi cauzele care-i determină, discuţii duşmănoase ale obiectivului la adresa politicii partidului şi statului nostru";

- „M.D. este lucrat în DUI. Sarcini: să ne semnaleze nemulţumirile acestuia şi cauza care le determină, ce relaţii are, preocupările zilnice";

- „Materialul a fost furnizat în contextul sarcinilor trasate. .... – element lucrat în DUI <Scăeşteanu>".

Analizând informaţiile furnizate de către pârât, reclamantul apreciază că informaţiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi a dreptului la libertatea cuvântului, art. 28 din Constituţia României din 1965, art. 19 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

În drept, reclamantul a invocat art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificările şi completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. 1 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008 şi dispoziţiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar înscrisuri.

Cererea este scutită de plata taxei de timbru, conform art. 11 din OUG nr. 24/2008.

2. Apărări

La data de 27.01.2020, pârâtul Buzatu Ilie a depus precizări prin care a arătat, referitor la susţinerea reclamantului că ocupă funcţia de membru al Consiliului Local Scăeşti, judeţ Dolj, că din anul 2008 nu mai ocupă o astfel de funcţie.

Referitor la susţinerea reclamantului că este salariat al Şcolii Scăeşti, judeţ Dolj, pârâtul a indicat faptul că din iulie 2019 nu mai este salariat al şcolii, fiind pensionar conform deciziei nr. 362358 privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă emisă de Casa Teritorială de Pensii 161 Dolj.

3. Procedura în faţa instanţei

Curte a încuviinţat şi administrat proba cu înscrisuri.

4. Soluția instanței

Examinând înscrisurile de la dosar, prin prisma dispozițiilor legale incidente și susținerilor părților, Curtea constată că pârâtul a furnizat fostei Securități informații cu privire la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pentru următoarele considerente de fapt și de drept:

Cu titlu preliminar, din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării *a posteriori* a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) ori dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturi și libertăți fundamentale. Prin urmare, rolul instanței investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de colaborator al Securității nu este acela de a stabili vinovății, de a aplica pedepse și de a le individualiza, nerealizând o justiție retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Cu alte cuvinte, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în fiecare caz în parte (în același sens pronunțându-se și Curtea Constituțională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009). Este evident că eventuala neîndeplinire a celor două condiții prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 împiedică reținerea calității de colaborator al Securității, indiferent de prevederile preambulului.

Potrivit art. 2 lit.b) teza I din OUG nr. 24/2008, în înțelesul acestei ordonanțe de urgență, termenul de colaborator al Securității are următoarea semnificație -persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Dispozițiile art. 2 lit.b) din OUG nr. 24/2008 mai prevăd că:

- persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar.

- persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe

- colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor.

Curtea constată că pârâtul este menţionat în dosarul de personal nr. R222081 ce conţine raport cu propunerea de recrutare a acestuia, referat de recrutare a acestuia, angajamentul pârâtului, notă de instructaj general, nota de instruire, note informative privind informările efectuate şi note de analiză a activităţii desfăşurate.

Curtea reţine că pârâtul, născut la 18.03.1954, a semnat un angajament la data de 21.02.1978, fiindu-i atribuit numele conspirativ "Tudorel"(fila 37).

Potrivit dispoziţiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securităţii este „persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului".

Din analiza înscrisurilor aflate la dosar reiese în mod cert întrunirea primei cerinţe legale, respectiv furnizarea de către pârât organelor de securitate a unor informaţii privind activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În ceea ce priveşte sintagma *activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*, Curtea apreciază că, din perspectiva raţiunii şi finalităţii legii, trebuie avut în vedere ceea ce autorităţile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activităţi şi/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanşa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delaţiuni, aceste autorităţi fiind cele care defineau în mod discreţionar atât ceea ce era permis, cât şi ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiţie impusă de legiuitor, se referă la următoarele aspecte:

- prin nota informativă, datată 06.05.1989, pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul M.D., respectiv „ M. D. din comuna Scăeşti, judeţul Dolj, aflându-se în stare de ebrietate, se deplasa de la bufet la domiciliu. Acesta cânta şi ţipa, după care a început să adreseze cuvinte jignitoare la adresa politicii şi statului nostru", dosar I 209406, f. 10-fila 97 din prezentul dosar);

- prin nota informativă, datată 07.09.1989, pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul M.D., respectiv "Sursa vă informează că-l cunosc pe M. D. din comuna Scăeşti, judeţul Dolj. Trecând prin sat în ziua de 27 august 1989, l-am văzut în stare de ebrietate, era foarte agitat şi aducea cuvinte jignitoare la adresa politicii partidului şi statului nostru. Din discuţiile cu vecinii a reieşit că are o astfel de comportare numai când bea, în rest se zice că ar fi mulţumit de modul în care trăieşte, că ar fi gospodar şi s-ar interesa de problemele de familie", dosar I 209406, f. 16-fila 98 din prezentul dosar);

- prin nota informativă, datată 28.10.1989, pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul M.D, respectiv „Sursa vă informează că am discutat cu vecinii lui M. D. (P. G. şi M. I.) din comuna Scăeşti, judeţul Dolj, care în repetate rânduri se îmbată şi deranjază pe vecini prin gălăgie, injurii, etc. De asemenea, M. D. aflându-se în stare de ebrietate aduce injurii la adresa conducerii C.A.P.-ului şi a comunei. Vorbe urâte şi injurii adresează şi conducerii partidului şi statului nostru. Numai când nu este beat se poate discuta cu el. În rest şi cam des

el se află în stare de ebrietate şi face ceea ce am informat mai sus", dosar I 209406, f. 20-fila 99 din prezentul dosar).

Curtea constată că şi ce-a de-a doua condiţie legală este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

Curtea apreciază că informaţiile furnizate de pârât sunt de natură a îngrădi dreptul la viaţă privată şi dreptul la libertatea cuvântului, prevăzute şi garantate de Constituţia din acea vreme, precum şi de pactele şi tratatele internaţionale la care România era parte.

Faţă de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite cumulativ cele două condiţii prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în temeiul art. 11 din acelaşi act normativ, Curtea va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii, reţinând că nu se pune problema existenţei vreunei cauze de exceptare prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂŞTE :

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, cu sediul în Bucureşti, sector 3, str. Matei Basarab nr. 55 – 57, în contradictoriu cu pârâtul BUZATU ILIE, domiciliat în comuna .... judeţul Dolj.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

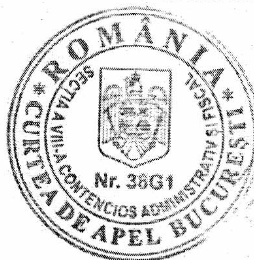
Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Cererea de recurs se va depune la Curtea de Apel Bucureşti.

Pronunţată azi, 12.06.2020, prin punerea soluţiei la dispoziţia părţilor prin mijlocirea grefei instanţei.

PREŞEDINTE,
CĂTĂLIN – DANIEL ION

GREFIER,
GEORGIANA-DANIELA DINCĂ
....
....

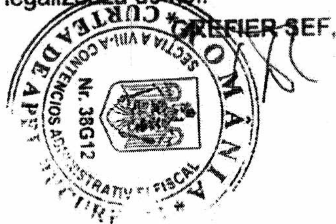

04.09.2023 ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA
Red. Tehored. C.D.I./ 2 ex. 17.10.2020

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 7008/2/2019

se legalizează de noi.

GREFIER ŞEF,

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. ....
.... lei

GREFIER ŞEF

Definitivă ... la 06.11.2020